

NEWSLETTER/BULLETIN

CANADIAN ASSOCIATION FOR THE
ADVANCEMENT OF NETHERLANDIC STUDIES

ASSOCIATION CANADIENNE POUR
L'AVANCEMENT DES ÉTUDES NÉERLANDAISES

August 2018

ISSN 2290-7300

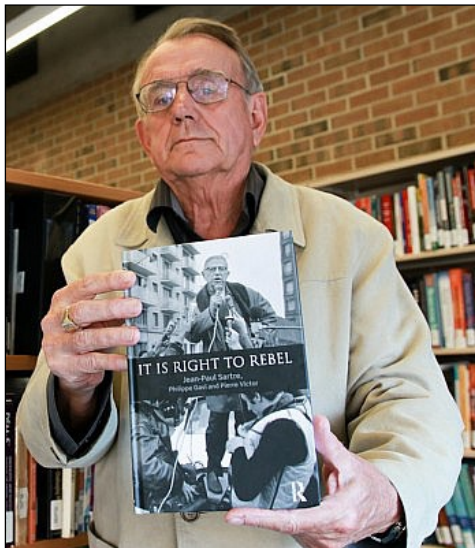
août 2018

Editorial

Mary Eggermont-Molenaar

Blauwe of groene fietsbanden, gympies (of worden die in Nederland ook *runners* genoemd?) met hele dikke plateauzolen, menigten pizza-koeriers, klachten over files, overvolle terrassen, fietspaden, stranden, het 'dichtslibben' van Nederland. Dit terwijl toch zoveel Nederlanders en Vlamingen hun land hebben verlaten, al helemaal in de jaren vijftig. Emigratie uit de Lage Landen druppelt door. In dit verband staat verderop in dit nummer iets over een pas gestart onderzoek naar het Nederlands van Nederlanders en Vlamingen die zich buitenslands hebben gevestigd. We kunnen allemaal meedoen aan dit onderzoek!

CAANS-sprekers in het nieuws

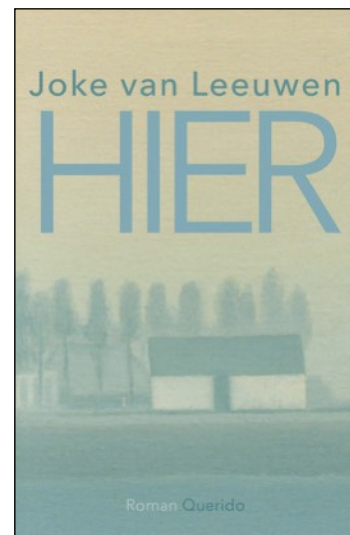

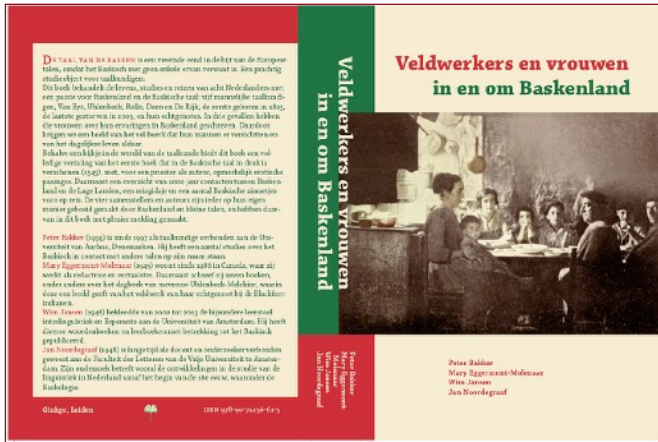
Adrian van den Hoven

Hier een berichtje via de nieuwsdienst van de University of Windsor. **Adrian van den Hoven** en **Basil Kingstone**, beiden emeritus hoogleraar aan de University of Windsor en oud-redacteur van het CAANS/ACAEN Journal hebben samen *On a raison de se révolter* van Philippe Gavi, Jean Paul Sartre & Pierre Victore vertaald als *It is right to rebel*.

Joke van Leeuwen moest nog CAANS-spreker worden toen op 12 april van dit jaar haar laatste roman, *HIER* uitkwam. In den begin-

ne denk je dat het boek aan de grens met België speelt, dan Hongarije en op het moment dat ik dit schrijf, zou het ook wel aan de grens Amerika en Mexico kunnen spelen. Hier gaat over hier en over daar en dan zie je dan dat wat hier en daar gebeurt, zowat overal voorvalt. Aanraaier!

Op dezelfde dag, op 12 april, werd in de Faculty Club van Universiteit Leiden *Veldwerkers en vrouwen in en om Baskenland* gepresenteerd.

Volgens het [Leids Dagblad](#) een merkwaardig boek.

Voor meer over de totstandkoming van dit boek, waaraan ik met drie heren, **Peter Bakker, Wim Jansen en Jan Noordegraaf**, heb gewerkt, zie: <http://www.lingoblog.dk/nl/nederlandse-taalkundigen-in-baskenland/>.

In dit nummer

Nicoline van der Sijs

Zoals hierboven al aangekondigd, op 1 juli is een groep onderzoekers van het Meertens Instituut te Amsterdam in samenwerking met de Nederlandse Taalunie begonnen met een grootschalig pilotonderzoek getiteld ‘Vertrokken Nederlands.’ Het doel is de Nederlandse taal en cultuur van geëmigreerde Nederlanders en Vlamingen te onderzoeken, en vragen te beantwoorden als: Welke veranderingen maakt de Nederlandse moedertaal van Nederlandse en Vlaamse emigranten door? Of blijft hun taal juist staan ten opzichte van die in de Lage Landen? Op mijn verzoek geeft **Nicoline van der Sijs**, hoogleraar Historische Taalkunde van het Nederlands | Radboud Universiteit en senior onderzoeker taal-

Editorial • Mary Eggermont-Molenaar	1
News from the Chapters	
Montreal	3
Ottawa	5
Toronto	6
Vancouver	7
Calgary	7
In dit nummer	
Vertrokken uit Nederland: hulp gevraagd • Nicoline van der Sijs	8
Verslagje CAANS-tour 2018	
Joke van Leeuwen	10
Tinteltijd • Joke van Leeuwen	12
Immigration,... • Gerrit Gerrits	14
Samenvattingen voordrachten	
Congress 2018 CAANS annual meeting 2018	15
Minutes • Adran van den Hoven	
From the Journals • Basil Kingstone	21
Membership renewal • Peter Tijssen	23

Joke van Leeuwen, schrijfster en zoveel meer zoals u in dit nummer zult zien, deed dit jaar de CAANS Canada-ronde – mogelijk gemaakt door de sponsoring van de Taalunie en het Nederlands Letterenfonds, zowel als de gastvrijheid en medewerking van plaatselijke CAANS-gast-adressen, Nelleke Nieuwendijk, Anneke Cuyllits, Marianne Verheyen, Annette Dorrepaal enz. Veel meer hierover in Jokes verslag over haar tournee door Canada.

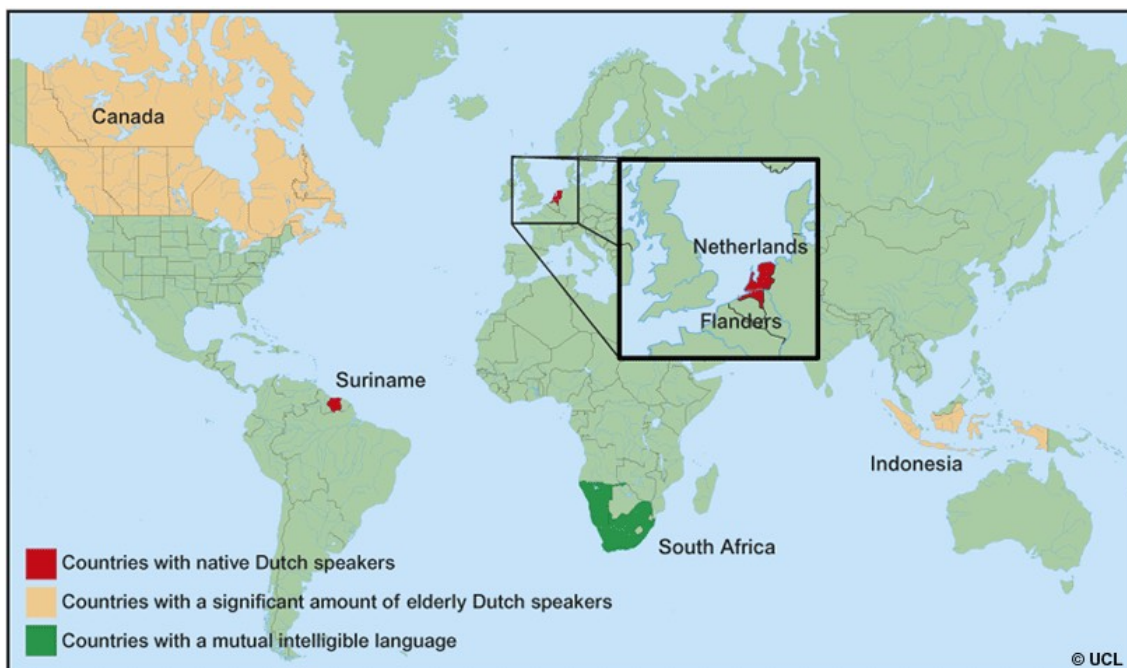
Een avond over gedichten. Een van de Calgarianen belde me van te voren op, hij had zich al opgegeven en zei dat hij niet zou komen, want hij hield niet van gedichten. Twee weken later kwam ik hem weer tegen, al declamerend een gedicht van Herman Gorter kwam hij binnen. Hoewel het juni was, las hij het gedicht *Mei* voor. Om kort te gaan, ik overtuigde hem Jokes lezing bij te wonen en Joke haalde hem over tot gedichten. Bijzondere en geanimeerde en productieve avond!

In dit nummer

Vertrokken uit Nederland: hulp gevraagd

Door Nicoline van der Sijs

Op 1 juli is een groep onderzoekers van het Meertens Instituut te Amsterdam in samenwerking met de Nederlandse Taalunie begonnen met een grootschalig pilotonderzoek getiteld 'Vertrokken Nederlands'. Het doel is de Nederlandse taal en cultuur van geëmigreerde Nederlanders en Vlamingen te onderzoeken, en vragen te beantwoorden als: Welke veranderingen maakt de Nederlandse moedertaal van Nederlandse en Vlaamse emigranten door? Of blijft hun taal juist stilstaan ten opzichte van die in de Lage Landen? Dat laatste wordt vaak beweerd door geëmigreerden. Ook willen we weten wat de houding van emigranten is tegenover de Nederlandse taal en de taal of talen van hun immigratieland. Er wordt vaak gezegd dat geëmigreerde Nederlandstaligen hun taal snel opgeven; is dat zo en geldt dat voor alle migratiegebieden? Als emigranten hun taal opgeven, hoe behouden ze dan een Nederlandse of Vlaamse identiteit? Gaat dat via Nederlandstalige schibbolets, bijvoorbeeld door het drukken van een Nederlandse slogan op T-shirts en mokken? Of gaat het via culturele gewoonten als het vieren van Nederlandse feestdagen en het consumeren van typisch Neder-

landse producten (drop, stroopwafels, oranjebitter)? Voorts willen we achterhalen of en hoe Nederlanders en Vlamingen hun (Nederlandse, Vlaamse, Friese, Limburgse, Brabantse, etc.) moedertaal doorgeven aan de volgende generatie: gebeurt dit in gezinsverband, of wordt er Nederlandstalig onderwijs georganiseerd voor kinderen van emigranten, en wie bekostigt dat? Lezen emigranten Nederlandstalige literatuur of jeugdboeken, en zo ja welke? Tot slot zijn we benieuwd of geëmigreerden in de 21e eeuw meer dan vroeger contact houden met het thuisland, nu dat technisch gezien via internet en sociale media heel gemakkelijk is geworden, en of dat gevolgen heeft voor het behoud van de Nederlandse taal en cultuur.

Antwoorden op deze en andere vragen leveren voor het eerst informatie over de lotgevallen van de Nederlandse taal en cultuur over de hele wereld. Op basis daarvan kunnen we bijvoorbeeld de situatie in traditionele overzeese immigratiegebieden, zoals Canada, vergelijken met die in Europese migratielanden als Duitsland, Frankrijk of de Scandinavische landen, waar momenteel de meeste Nederlanders naartoe trekken. Bij het onderzoek willen we zowel mogelijk generaties betrekken uit zowel jonge als oudere Nederlandstalige gemeenschappen. Op die manier wordt, zo hopen we, duidelijk of er verschillen bestaan in behoud of verlies van de Nederlandse taal en cultuur tussen landen, continenten, generaties of herkomstgebieden. KORTOM:

Beste geëmigreerde Nederlanders en Vlamingen,

Zoals velen van jullie al weten: wetenschappers van het Amsterdamse Meertens Instituut hebben, in samenwerking met de Nederlandse Taalunie, een enquête opgesteld voor alle geëmigreerde Nederlanders en Vlamingen, en voor iedereen die afstamt van Nederlandse of Vlaamse emigranten. Het doel van de enquête is om in kaart te brengen waar moedertaalsprekers van het Nederlands of een in Nederland of Vlaanderen gesproken dialect dan wel regionale taal verspreid over de wereld wonen; in welke situaties zij hun moedertaal gebruiken; en of en hoe ze hun moedertaal doorgeven aan de volgende generatie.

Meer informatie over het project is te vinden op de projectwebsite Vertrokken Nederlands – Emigrant Dutch (<http://www.meertens.knaw.nl/vertrokken-nederlands/>) en via de Facebookgroep Vertrokken Nederlands, waarvoor iedereen zich kan aanmelden: <https://www.facebook.com/groups/373691686482941/>.

Wij stellen het zeer op prijs stellen als u de enquête invult; zie de link naar de enquête onderaan dit bericht. Wij zijn tevens op zoek naar medewerkers die bereid zijn om de rol van 'burgerwetenschapper' of 'citizen scientist' op zich te nemen en namens ons in het buitenland een netwerk van emigranten aan te leggen waarbinnen de enquête kan worden verspreid, bijvoorbeeld onder ouderen die niet gemakkelijk toegang hebben tot internet, of onder jongeren die slechts weinig of helemaal geen Nederlands spreken. Als u samen met ons als burgerwetenschapper het onderzoek vorm wilt geven, stuur dan een berichtje aan projectleider Nicoline van der Sijs, emailadres: post@nicolinevdsijs.nl. Dit e-mailadres kan ook gebruikt worden voor overige vragen en opmerkingen.

Link naar de enquête: <https://www.meertens.knaw.nl/surveys/index.php/179127/lang-nl>

Met vriendelijke groeten,

Nicoline van der Sijs, projectleider Vertrokken Nederlands